

Dit Sociale- veiligheid protocol heeft als doel:

'Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen'.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Pesten op school

Pesten komt helaas op iedere school voor, soms ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders.
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten zich voordoet, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
- Op iedere school is een anti-pestcoördinator aangesteld. Op De Lispeltuut is dat Leo Weyman.

Wat verstaan we onder pesten?

Onze visie op pesten wordt als volgt weergegeven:

Daarin wordt onderscheid gemaakt in 3 niveaus van plagen / pesten.

- 1) Leuk plagen.
- 2) Vervelend plagen.
- 3) Pesten.

Per leerjaar/bouw worden deze termen anders genoemd om ze aan te laten sluiten bij de leeftijd van kinderen, maar inhoudelijk komt het op hetzelfde neer.

De beschrijving van de betekenis van de 3 begrippen:

- 1) Leuk plagen = iets grappigs zeggen of doen tegen een ander.
- 2) Vervelend plagen = iets irritants zeggen of doen tegen een ander.
- 3) Pesten = Gemene dingen zeggen of doen telkens tegen hetzelfde kind.

Buiten pestende kinderen en slachtoffers, spelen meelopers een belangrijke rol. Het woord meeloper is een veelgebruikte term bij kinderen, het zijn vaak de kinderen die bang zijn zelf het slachtoffer te worden van pesterijen. Om deze reden komen ze niet op voor de gepeste mensen, of soms doen ze zelfs mee aan het pesten.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:
--

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen.
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot.
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
- Briefjes doorgeven.
- Beledigen.
- Opmerkingen maken over kleding.
- Isoleren en negeren.
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen.
- Op weg naar huis achterna rijden.
- Naar het huis van de gepeste gaan.
- Bezittingen afpakken.
- Schelden of schreeuwen.
- Pesten via de computer (zie protocol Internet- en social media).

Leerkrachten en ouders moeten alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Wanneer treedt dit pestprotocol in werking?
--

Wanneer er sprake is van 'vervelend plagen', zal daar door middel van een kringgesprek aandacht aan besteed worden. In het geval van 'pesten' treedt dit anti-pestprotocol in werking. In dit protocol wordt beschreven hoe we handelen ten opzichte van slachtoffers, pesters en meelopers.

Hoe proberen we pesten te voorkomen?

Bij de start van elk schooljaar worden de volgende stappen doorlopen:

- Een goede voorbeeldfunctie is heel belangrijk, zowel thuis als op school.

Problemen los je op door met elkaar in gesprek te gaan.

- Wij voelen ons als team van De Lisperst verantwoordelijk voor het welbevinden van ieder kind.
- Regels van de klas, met daarin een anti-pest afspraak. De regels worden met alle leerlingen afgesproken en de leerlingen verklaren zich akkoord met de regels. Per bouw (onder- of bovenbouw) zal een passende wijze ingezet worden waarop de leerlingen zich akkoord verklaren (bijv. het laten ondertekenen van de afspraken). Iedere groep heeft de afgesproken regels zichtbaar in de klas hangen zodat hier steeds op teruggekomen kan worden. Eén van de regels komt neer op:

Je meldt te allen tijde bij een leerkracht wanneer jij vervelende signalen opmerkt bij jezelf of bij een ander.

- Gebruik van het preventieve programma van Fides, waarbij we werken aan het vergroten van de weerbaarheid, sociale vaardigheden en welzijn bij de kinderen met het doel het zelfvertrouwen bij kinderen te vergroten en sociale problemen zoals pesten, conflicten, uitsluiting, meeloopgedrag en seksueel grensoverschrijdend gedrag te voorkomen en te vermijden. We besteden wekelijks aandacht aan zelfvertrouwen, weerbaarheid en gedrag. Wanneer er behoefte is aan een regel omtrent pesten, is hier ruimte voor.

Door middel van bovenstaande preventieve maatregelen zijn we altijd bezig om adequaat om te gaan met vervelend plagen. We doen er alles aan om pestgedrag te voorkomen, maar mocht het onverhoopt toch gebeuren, dan staat in dit pestprotocol beschreven hoe we gaan handelen.

Vuistregel hierbij is:

Wacht niet met het uitspreken van je (vervelende) gevoelens, hoe eerder dit bij ons bekend is, hoe sneller wij het met je op kunnen lossen.

Aanpak van de ruzies en pestgedrag in 4 stappen.

Wanneer er een signaal komt van pestgedrag vanuit een kind, ouder of leerkracht, doorlopen we onderstaande stappen, waarbij we ons realiseren dat deze stappen een leidraad zijn en er per situatie sprake moet zijn van 'maatwerk'.

Stap 1: Situatie verhelderen.

In deze eerste stap overlegt de leerkracht met de anti-pestcoördinator (en informeert de intern begeleider en directie) en worden de te zetten stappen besproken. Vervolgens bevraagt de leerkracht iedere partij apart. De volgende partijen worden in ieder geval gehoord: slachtoffer, pester(s), meelopers en ouders. Ouders worden bij een signaal van

pesten zo snel mogelijk uitgenodigd voor een gesprek en geïnformeerd. Dit in geval dat het kind een pester is, maar ook wanneer het kind gepest wordt. De leerkracht brengt de situatie voor zichzelf in kaart. Ouders van de pester en slachtoffer worden benaderd, een leerkracht bepaalt zelf of ouders van meeloper(s) benaderd dienen te worden. Wij staan voor samenwerking waarbij school de te nemen stappen bepaalt.

Stap 2: Gesprek pester en betrokkenen, zonder slachtoffer

In dit gesprek wordt de pester geconfronteerd met zijn gedrag. Er wordt gekeken naar de overtredingen van de school- en groepsregels. Er is aandacht voor:

- De situatie wordt behandeld als een casus.
- Het voorbereiden van de pester op een gesprek met het slachtoffer.
- Je noemt nog geen naam van het slachtoffer, laat dit in het midden.
- Er krijgt nog niemand straf of schuld.
- Er wordt gedacht aan mogelijke oplossingen om herhaling te voorkomen.

De leerkracht kan spreken namens het slachtoffer en koppelt dit terug naar het slachtoffer.

Stap 3: Gesprek pester, slachtoffer en leerkracht en/of anti-pestcoördinator

Er komt een gesprek tussen slachtoffer, pester en leerkracht. Aandacht voor:

- Slachtoffer verwoordt zijn gevoelens.
- Pester verwoordt 'waarom' / motivatie van zijn daden.
- Pester verwoordt mogelijke oplossingen om herhaling te voorkomen (opgedaan tijdens stap 2).
- Slachtoffer en pester spreken concreet af wat er verandert vanaf dat moment.
- Formuleren en opstellen van de consequenties in een plan van aanpak waar ze samen achter staan.

Bij meerdere pesters zijn er meerdere gesprekken onderdeel van stap 3. Zet nooit meerdere pesters samen in dit gesprek.

Begeleiding van de gepeste leerling:

Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.

Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren. Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen of niet zo emotioneel reageren. Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest. Nagaan welke oplossing het kind zelf wil. Sterke kanten van de leerlingen benadrukken. Belonen (d.m.v. een schouderklopje, o.d.) als de leerling zich anders/ beter opstelt. Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s). Het gepeste kind niet overbeschermen door het bijvoorbeeld naar school te

brengen of te zeggen "ik zal het de pesters wel eens vertellen". Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog kan toenemen.

Begeleiding van de pester:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (bijv. baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen) Laten zien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school: we houden ons aan deze regel; we straffen als het kind pest en we belonen (schouderklopje) als het kind zich aan de regels houdt.
- Het kind leren niet meteen kwaad te reageren, zich te leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- Het contact tussen ouders en school moet er een zijn van elkaar informeren en met elkaar overleggen. We leven ons in in het kind: wat is de oorzaak van het pesten?*
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen van hulp; sociale vaardigheidstrainingen (dit kan ook op school met de IB'er); Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

Adviezen aan de ouders van onze school:

Aan ouders van gepeste kinderen:

Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind. Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken. Pesten op school kunt u het best direct met de leerkracht bespreken. Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Aan ouders van pesters:

Neem het probleem van uw kind serieus. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans om pester te worden. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet. Besteed extra aandacht aan uw kind. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

Aan alle andere ouders:

Neem de ouders van het gepeste kind serieus. Stimuleer uw kind om op een gezonde manier met andere kinderen om te gaan. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag. Geef zelf het goede voorbeeld. Leer uw kind voor anderen op te komen. Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Stap 4: Naleven van de gemaakte afspraken en consequenties

De onder stap 3 verwoorde afspraken en consequenties worden nageleefd en gecommuniceerd met ouders/betrokkenen. De leerkracht heeft hierover de controle. Hij/zij biedt hulp aan het slachtoffer en begeleidt de pester(s) en meelopers. De consequentie voor de meelopers hangt af van de rol die ieder van hun individueel in het geheel speelt. Mogelijke consequenties voor de pester en meelopers worden verderop in dit protocol genoemd.

Voor het slachtoffer wordt per situatie bekeken hoe we de beste hulp kunnen bieden. Hierbij kan gedacht worden aan:

- Heen-en-weer-schriftje of dagboek;
- Inbrengen in het Zorg- en adviesteam voor advies;
- Advies geven in het volgen van een weerbaarheidstraining/assertiviteitstraining;
- Regelmatig communiceren met ouders over de voortgang.

De anti-pestcoördinator houdt vinger aan de pols en het dossier wordt bijgehouden.

Stap 5: Evalueren

Een evaluatie kan plaatsvinden door:

- Een afrondend gesprek tussen en met de betrokkenen (ook de ouders)
- Een kringgesprek met de groep waarbij het accent ligt op de gemaakte afspraken en het welbevinden van iedereen in de klas
- Afrondend gesprek met pestcoördinator

Let op dat je niet opnieuw de betrokken kinderen hoofdrolspelers maakt. Zij hebben het proces en de consequenties al doorlopen.

Mogelijke consequenties voor de pester:

De consequenties (vanaf stap 3) zijn opgebouwd in 5 fases; afhankelijk van hoelang de pester door blijft gaan met zijn/ haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn / haar gedrag:

FASE 1:

- Eén of meerdere pauzes binnen blijven
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn
- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem en dit terugkoppelen aan de anti-pestcoördinator en directeur.

FASE 2:

- Een tweede gesprek met de ouders (het eerste gesprek heeft plaatsgevonden in stap 1), als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in het historisch overzicht/dossier en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.
- Het niet deelnemen aan een klassen- of schoolactiviteit.

FASE 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan de pester ingebracht worden in het Zorg- en Advies Team (ZAT-overleg). Schoolmaatschappelijk Werk en GGD maken deel uit van dit ZAT-team.

Fase 4:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen binnen de school.
- De leerling wordt tijdelijk in een individuele werkruimte geplaatst en er worden voorwaarden gesteld waaraan een leerling moet voldoen om terug te mogen komen in de groep.

Fase 5:

- In extreme gevallen kan een leerling (tijdelijk) geschorst of verwijderd worden en treedt het protocol 'Schorsing en verwijdering in werking'.
Voorafgaand aan een schorsing vinden er drie officiële waarschuwingen plaats. Deze maatregel wordt altijd genomen in aanwezigheid van de directeur en instemming van de inspectie (en leerplicht).

Wat vinden wij belangrijk:

Leerkrachten en de Medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit anti-pestprotocol. Wacht niet met het uitspreken van je (vervelende) gevoelens, hoe eerder dit bij ons bekend is, hoe sneller wij het met je op kunnen lossen! Als de situatie opgelost is, kijk je samen naar de toekomst. Proberen te vergeten en vergeven zijn dan erg belangrijk.

Bijlage 1 – Schoolregels

Op De Lispeltuut moet iedereen zich veilig kunnen voelen. Dit geldt natuurlijk op de eerste plaats voor de kinderen, maar ook voor de ouders en de leerkrachten. Als we ons aan de onderstaande afspraken houden, leren en werken we met plezier aan goede resultaten.

Algemeen

- De fietsen staan op de goede plek in de fietsenstalling.
- Iedereen is van harte welkom om vanaf 08.20 uur de school binnen te komen. De juffen en meesters wachten de kinderen op in de klas en de kinderen worden welkom geheten.
- Om 08.30 uur beginnen de lessen. Het is fijn als de ouders uiterlijk 08.25 uur de school hebben verlaten.
- De ouders zijn welkom om na 15:00 uur een afspraak maken met de leerkrachten.
- Naar huis gaan: Om 14:30 uur of 12.30 uur is de school uit. De leerkrachten sluiten de schooldag samen met de kinderen af in de groep. De ouders wachten buiten op de stoep, voor het hek op hun kinderen. De leerkrachten van de groepen 1-2 gaan samen met de kinderen naar buiten. Zij controleren of alle kinderen opgehaald worden.
- De kinderen van de groepen 3 t/m 8 gaan zelf naar buiten, behalve wanneer we constateren dat de leerlingen ongewenst gedrag laten zien. In dat geval worden de regels besproken en houdt de leerkracht toezicht.

Regels/ respect en rust

In de school hebben we een aantal basisafspraken:

- Wij denken na over hoe we zelf behandeld willen worden en gaan zo ook met anderen om.
- We respecteren iedereen zoals hij/zij is en zoals hij/zij eruit ziet.
- We zijn zuinig op spullen van jou en van mij.
- We noemen elkaar bij onze voornaam, scheldwoorden doen pijn.
- We praten met de ander om iets op te lossen, als dit niet lukt vragen we de leerkracht om hulp.

- Als je iets ziet wat je vervelend vindt bij jezelf of een ander, is het vertellen tegen de leerkracht geen klikken omdat je het positief wilt veranderen.
- Wacht niet met het uitspreken van je gevoelens, hoe eerder dit bij de leerkracht bekend is, hoe sneller het kan worden opgelost. Als je het fijn vindt, mag je het natuurlijk ook altijd eerst met je ouders bespreken.
- Blijft het pesten doorgaan, vertel het aan je leerkracht.
- Kinderen die pesten, zitten zelf in de nesten!
- Bedenk of dat wat je doet valt onder, leuk plagen, vervelend plagen of pesten.
- Stop hou op! Betekent ook STOP! We vertellen de ander waar hij/zij mee moet stoppen.
- Zorg dat je gedrag verandert als het nodig is.

Regels op de gang

- We zorgen samen voor een opgeruimde gang (jassen en tassen hangen aan de kapstokken).
- Op de gang lopen we rustig.
- Op de gang gebruiken we een fluisterstem.
- Leerlingen komen niet aan het kopieerapparaat, snijmachine en opbergruimte (magazijn).
- Wanneer er op de gang gewerkt wordt, zorgen we ervoor dat we de ruimte opgeruimd en schoon achterlaten.
- Leerlingen werken altijd in het zicht van de leerkracht. Wanneer leerlingen in een ander lokaal werkt wordt deze ruimte opgeruimd achter gelaten.
- Leerlingen gebruiken de afgesproken school in- en uitgang.

Andere belangrijke afspraken

- We gebruiken op school geen schuttingtaal, we schelden en we vloeken niet
- De leerlingen spreken de leerkrachten aan met de naam
- Leerlingen mogen de leerkrachten tutoyeren.
- We nemen de normale beleefdheidsregels in acht
- Wees op tijd op school
- We zijn stil en rustig wanneer we op de gang werken of lopen

Het pedagogische klimaat

- We zijn er alert op dat er géén bijnamen gebruikt worden die negatief uitgelegd kunnen worden
- Seksueel getinte grappen en seksistische opmerkingen zijn nooit aanvaardbaar

- Discriminerende grappen en opmerkingen worden niet getolereerd
- Leerkrachten moeten reageren op aanstootgevend taalgebruik
- Obscene en negatieve gebaren worden niet gehanteerd
- Aanstootgevende posters, affiches e.d. hangen we niet op
- Aanstootgevende kleding is minder gewenst
- Wanneer er kinderen naar het toilet gaan, blijven de leerkrachten alert. Per groep gaat er maar een leerling naar het toilet, de leerkracht ziet erop toe dat de leerling niet te lang wegblijft.
- We zijn een gezonde school en snoepen niet onder schooltijd, het is wenselijk hier bij traktaties rekening mee te houden

De school en onze spullen

- Je maakt geen rommel in ons gebouw. Als je naar huis toe gaat is alles opgeruimd!
- In de gangen wordt gewerkt. Ben daar dus stil en ren niet!
- Op de speelplaats staan containers. Gebruik deze waar ze voor zijn bedoeld!
- De jassen en tassen horen aan de kapstok en niet op de grond! Geef ze een mooi plaatsje.
- Met de spullen van de school gaan we zuinig om!
- We vragen het aan elkaar voordat je aan materiaal van een ander komt.

Pleinregels/ samen spelen

Op het schoolplein gelden in principe dezelfde algemene regels en afspraken zoals hierboven beschreven. Om het buitenspelen goed te laten verlopen zijn er nog onderstaande aanvullende regels.

- We spelen gezellig samen en doen anderen in ons spel geen pijn;
- Bij het spelen van spelletjes worden goede afspraken gemaakt, neem je winst maar ook je verlies.
- We voetballen om de beurt op de het pannaveld. Op het rooster kun je zien welke groep er aan de beurt is.
- Speel creatief, maar niet agressief.
- Iedereen mag meespelen, we sluiten niemand buiten.
- We gooien niet met zand, takken of andere materialen.
- We zorgen ervoor dat we niet door de beplanting lopen of moedwillig takken afbreken.

Conflicten/ pesten

- Pestgedrag wordt niet getolereerd.
- Conflicten worden altijd uitgesproken.

- Lukt het niet onderling, dan zal een groepsleerkracht bemiddelen.
- Conflicten dienen zo snel mogelijk opgelost te zijn, zeker voordat de leerling weer naar huis gaat.
- Iedere dag is een nieuwe dag met een nieuwe kans
- Als pesten niet stopt worden ouders betrokken en worden er samen afspraken gemaakt. Hierbij volgen we het anti-pestprotocol

Belonen

Leerlingen worden beloond op de volgende wijze:

- Complimenten op schrift, in woord en gebaar.
- Beloningsstickers, -kaartjes, of -stempels.
- Kortdurende leuke activiteiten, afwijkend van het lesrooster.

Groepsregels

De groepsleerkracht stelt zelf regels/afspraken op, die gelden voor de groep. Deze regels/afspraken kunnen niet afwijken van de bovenstaande afspraken, maar zijn een aanvulling of uitwerking daarvan.

Afspraken m.b.t. dossiervorming bij Pesten

Stap	Actie	Dossier
Stap 1: Situatie verhelderen	• Gesprek(ken) met betrokkenen individueel en op welke datum • Situatieschets (in kaart brengen) • Afspraken	Notitie in Parnassys i.v.m. stap 1 anti-pestprotocol (bij observaties)
Stap 2: gesprek betrokkenen	• Gesprek(ken) met betrokken individueel en op welke datum. • Kort verslagje van wat besproken is • Afspraken	Notitie in Parnassys i.v.m. stap 2 anti-pestprotocol
Stap 3: Gesprek pester, slachtoffer en	• Gesprek(ken) met en op welke datum.	Notitie in Parnassys i.v.m. stap 3 anti-pestprotocol

leerkracht en/of anti-pestcoördinator	• Kort verslagje van wat besproken is • Opstellen Anti-PestPlan (<i>plan van aanpak</i>)* • Afspraken	Ind HP in Parnassys: APP (Anti-PestPlan)
Stap 4: Naleven van de gemaakte afspraken en consequenties.	• Verslaglegging in Plan van Aanpak • Communicatie met ouders • Evt. vervolgafspraken	Notitie in Parnassys i.v.m. stap 4 anti-pestprotocol, m.u.v. verslaglegging plan van aanpak.
Stap 5: Evaluatie	• Gesprek(ken) met betrokkenen en op welke datum. • Afsluiten plan van aanpak • Communicatie met ouders	Notitie in Parnassys i.v.m. stap 5 anti-pestprotocol

***Anti-PestPlan oftewel een Plan van Aanpak**

Afsprakenblad

Onze afspraken:

- Wij denken na over hoe we zelf behandeld willen worden en gaan zo ook met anderen om.
- We respecteren iedereen zoals hij/zij is en zoals hij/zij eruit ziet.
- We zijn zuinig op spullen van jou en van mij.

- We noemen elkaar bij onze voornaam, scheldwoorden doen pijn.
- We praten met de ander om iets op te lossen, als dit niet lukt vragen we de leerkracht om hulp.
- Als je iets ziet wat je vervelend vindt bij jezelf of een ander, is het vertellen tegen de leerkracht geen klikken omdat je het positief wilt veranderen.
- Wacht niet met het uitspreken van je gevoelens, hoe eerder dit bij de leerkracht bekend is, hoe sneller het kan worden opgelost. Als je het fijn vindt, mag je het natuurlijk ook altijd eerst met je ouders bespreken.
- Blijft het pesten doorgaan, vertel het aan je leerkracht.
- Kinderen die pesten, zitten zelf in de nesten!
- Bedenk of dat wat je doet valt onder, leuk plagen, vervelend plagen of pesten.
- Stop hou op! Betekent ook STOP! We vertellen de ander waar hij/zij mee moet stoppen.
- Zorg dat je gedrag verandert als het nodig is.

Plan van aanpak- Anti-PestPlan (APP*)
--

Betrokken personen:

- 0 leerling:
- 0 leerkracht:
- 0 IB'er:
- 0 Vertrouwenspersoon:
- 0 Ouders:
- 0 Directie:

Onderwijsbehoefte:

- Wat zijn de sterke punten van de leerling?
- Waaruit bestaat het probleemgedrag?

Doel:

- Wat willen we dat de leerling doet?

Aanpak:

- Hoe gaan we het gewenst gedrag aanleren?
- Hoe wordt de voortgang van het plan gemeten?
- Hoe lang zal worden geprobeerd of het plan werkt.
- Wat gebeurt er als de leerling het ongewenst gedrag vertoont? (fases en consequenties)

Verslag uitvoering

- Opmerkingen t.a.v. van het aanleren van het gedrag:
- Benoem positief waarneembaar gedrag wat gezien is.
datum:
datum:
- Benoem ongewenst gedrag wat gezien is.
datum:
datum:

Evaluatie

- Wat is de (voorlopige) conclusie?
- Wat is het vervolg?:

Indien afgerond voeg de volgende bijlage behorend bij het APP toe (waarin de fases en consequenties staan)

Bijlage APP (met consequenties voor de pester)

De consequenties (vanaf stap 3) zijn opgebouwd in de 5 fases zoals in het protocol vermeld. Afhankelijk van hoelang de pester door blijft gaan met zijn/ haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag.

Dit documentje waarin heel in het kort verslag gedaan wordt als 'bestand' toegevoegd aan Parnassys onder de naam stap 3 anti-pestprotocol als het 'traject' is afgerond (dus als het APP is afgerond)

FASE 1:	
Consequentie(s)	• •
Evaluatie op:	

Afgrond:	Ja / nee (naar fase 2)
----------	------------------------

FASE 2:	
Consequentie(s)	• •
Evaluatie op:	
Afgrond:	Ja / nee (naar fase 3)

FASE 3:	
Consequentie(s)	• Overleg in het ZAT (verslag in Parnassys) •
Evaluatie op:	
Afgrond:	Ja / nee (naar fase 4)

FASE 4:	
Consequentie(s)	• •
Evaluatie op:	
Afgrond:	Ja / nee (naar fase 5)

FASE 5:	
Consequentie(s)	• Protocol schorsing en verwijdering treedt in werking. •
Evaluatie op:	
Afgrond:	Ja / nee